

Helena Ekhem

Främlingsnyfikenhet

Helena Ekhem presenterar här en pedagogisk vision om tro. En vision som sträcker sig bortom att berätta att religion i dess många olika uttryck inte är farligt. Det handlar om att använda religionen, dess berättelser och djupa tilltro till livets okränkbarhet, till att bygga broar, att knyta band och förenas i viktiga frågor.

Ta av dig dina skor, du står på helig mark. Berättelsen om Mose ("Musa" i den muslimska traditionen) som möter Guds röst i en brinnande buske delar vi med den judiska och muslimska traditionen. Ta av dig skorna. Den sortens varsamhet är ett förhållningssätt som jag också vill iaktta i mötet med människor, inte minst mina systrar och bröder av annan tro. För mötet

lingsfientlighet och segregation är på frammarsch.

Under utbildningen till multireligiös guide stötte jag på ordet främlingsnyfikenhet. *Främlingsnyfikenhet*. Ju mer jag smakar på ordet, känns det nästan sakramentalt. Det är så trotsigt. Allt det främlingsfientliga kan bara slänga sig i väggen! Men det är större än så. Det är en unik möjlighet. I detta sammanhang vill ordet främ-

växa och fördjupas i min identitet. *Här tar min vision sin utgångspunkt*. Det är en pedagogisk vision om tro. Och den sträcker sig bortom att berätta att religion inte är farligt. Det handlar om att använda religionen, dess berättelser och djupa tilltro till livets okränkbarhet, till att bygga broar, att knyta band och förenas i viktiga frågor.

Nu vill jag inte vara naiv. Varje gång man försöker dra likhetstecken mellan religioner, trosinriktningar eller människor, förminskar man dem. Man förminskar Gud. Det kan inte handla om att finna minsta gemensamma nämnare och bygga på det. Men grunden i all religion och trosutövning har ju med det heliga, det okränkbara att göra.

Tänk att få arbeta med de inneboende krafter av försoning, kärlek och medmänsklighet som vi delar med andra religioner och trosinriktningar.

För några år sedan deltog jag i ett europeiskt ekumeniskt kyrkomöte i den rumänska staden Sibiu (EEA3 – Third European Ecumenical Assembly, september 2007.) Här sam-

”Allt det främlingsfientliga kan bara slänga sig i väggen!”

med den andre är helig mark. Det är möjlighetens mark.

I höstas blev just det tydligt för mig. Det var invigning av Sensus utställning *Gud har 99 namn* på Stadsbiblioteket i Eskilstuna. Där var vi, representanter för sex olika religioner. Vi läste något ur vår egen tradition och knöt sedan band med varandra. Tillsammans med oss fanns också Sensus representant och kommunstyrelsens ordförande. Och när alla talat hade vi knutit samman åtta sidenband av olika färg. Jag kände mig stolt och berörd, att representera församlingen, Svenska kyrkan och den kristna tron, att vara multireligiös guide, och mest av allt över detta sammanhang av vänskap, värme och god vilja.

Vid samma tillfälle föreslog kommunstyrelsens ordförande (som själv inte kallar sig troende) en vision om att Eskilstuna skulle bli känt som den troende staden – samma stad som många av oss sett som den mest sekulariserade platsen på jorden. Kaxigt, för detta är också en stad där främ-

lingsnyfikenhet berätta något om alla de möjligheter som finns i det multireligiösa.

Samtidigt tar jag del av och blir in dragen i diskussionerna kring skola och kyrka; adventssamlingar och skolavslutningar i kyrkans vara eller icke-vara, med en underliggande ton av att tro och religion är någonting farligt.

Visst, kombinerat med maktmissbruk och kontrollbehov, så har religi-

”grunden i all religion och trosutövning har ju med det heliga, det okränkbara att göra”

on används för att styra och skrämman människor. Kombinerat med rädsla och okunskap kan det bli farligt. En rädd människa är en farlig människa. Men den människa och det sammanhang jag lärt känna, behöver jag inte vara rädd för. Jag kan till och med upptäcka något som får mig själv att

lades medlemmar från olika kristna grenar; katolska, protestantiska och ortodoxa kyrkor. I de stora samlingarna upptogs mycket av tiden till att deklarerat vad vi inte hade gemensamt med våra ekumeniska systrar och bröder. Men i seminarierna, där det handlade om samhällsfrågor så

som trafficking, klimatförändringar eller ungdomars framtid, där fanns många gemensamma tankar och ett stort utbyte av erfarenheter och vilja till samarbete. Genom de frågorna fick vi syn på varandra och de möjligheter som låg i vår vänskap.

Tänk att få vara med att arbeta fram ett koncept där olika grupper möts. Äldre skolelever gör ett upplägg kring tro, utanförskap, människovärde osv som de sedan möter yngre skolklasser med? Eller äldreboenden? Eller olika nätverk i samhället? Kanske innehåller det intervjuer av varandra, fyrahörn-övningar, heta stolen, bilder, berättelser ur olika religioner?

Under drygt tre års tid har jag haft förmånen att arbeta i projektet SKAPA (ett projekt i Eskilstuna församling som finansierats av "krus"-pengar från Svenska kyrkan på riksplan). Här har de kreativa uttrycksformernas möjligheter utforskats - i mötet

med sig själv, andra människor och andligheten. Dessa erfarenheter bär jag också med mig i min vision. Det kreativa skapandet har en unik förmåga att öppna upp för möten och utvidgade perspektiv. En stark erfarenhet är den process som ledde fram till en livsvandring för gymnasieelever. Under närmare ett års tid träffade vi unga vuxna som nyligen tagit studenten och som fångade och uttryckte de känslor av existentiellt vägval som det inneburit för dem. Vandringen (eller den interaktiva teatern) har nu genomförts under några år. Det har lett till många viktiga möten och samtal om livet och livsval.

Tänk att tillsammans med några ungdomar få arbeta i en liknande process som handlar om tro och religion i livet och vardagen. Kanske skulle det ta sin utgångspunkt just i berättelsen om Mose och den brinnande busken? Kanske skul-

le man arbeta med den heliga marken; skapelsen och det vi är satta att förvalta, men även var och ens egna fotsteg och avtryck, varifrån vi kommer och vart vi är på väg?

I närheten av Jerusalem ligger Neve Shalom, en plats som också inspirerar mig i min vision. Här lever muslimer, judar och kristna tillsammans och lär av och med varandra. Det lilla samhället är en trotsig förebild i hur man kan använda religion i fredsbevarande syfte. Och kreativiteten är en självklar arbetsmetod.

Min vision bygger på den djupa tron på de äkta mötenas möjlighet och ödmjukheten inför det som är helig mark.

HELENA EKHEM

Präst i Eskilstuna församling,
Strängnäs stift

★ Även publicerad på hemsidan

Kyrkoavgiften

Jämfört med förra året är det färre församlingar som höjer och fler som sänker sin kyrkoavgiftssats under 2013. Medlemmarna i Svenska kyrkan betalar i år i snitt 1,24 procent av sin beskattningsbara inkomst i kyrkoavgift, lika stor andel som 2012. Begravningsavgiften ingår i kyrkoavgiften och uppgår till 0,25 procentenheter.

Totalt sett innebär detta att kyrkoavgiftsintäkten ökar under 2013 med cirka två procent jämfört med 2012. Detta efter flera års minskande avgiftsintäkter i spåren av den finanskris som inleddes hösten 2008.

Den lägsta kyrkoavgiften i landet, 0,620 procent, har S:t Görans församling i Stockholm och den högsta, 1,79 procent, Dalhems församling på Gotland. Dessa kyrkoavgiftssatser exkluderar begravningsavgift. Den lägsta begravningsavgiften har Danderyds, Tyresö och Lidingö församlingar i Stockholm samt Skeda-Slaka kyrkliga samfällighet i Linköping med 0,090 procent vardera. Den högsta begravningsavgiften om 0,760 procent har Övre Älvdals församling i Värmland. Förklaringen till de stora variationerna av avgifterna ligger i avgiftsunderlaget. På landsbygden bor det färre medlemmar och många har lägre inkomster och pensioner än människor i storstäderna där många har arbete och högre löner. År 2013 kommer det att finnas 1 426 församlingar i Svenska kyrkan. Kyrkan är för sin finansiering till största delen, cirka 80 procent, beroende av kyrko- och begravningsavgiften. Ingen generell statlig finansiering utgår utöver den kyrkoantikvariska ersättningen (KAE), som 2012 var 460 miljoner kronor.

Källa: www.svenskkyrkan.se

www.svenskkyrkotidning.se